

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 28 czerwca 1926 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie wykonania § 11 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne oraz niektórych innych paragrafów tegoż rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Na podstawie § 11, punkt b, i § 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. U. R. P. № 51, poz. 522) zarządza się co następuje:

I. Zasady ogólne budżetowania w związkach komunalnych.

§ 1. Gospodarka finansowa związku komunalnego może być prowadzona jedynie na podstawie budżetu. Budżet ten, uchwalony i zatwierdzony w sposób ustawowo przewidziany, stanowi plan gospodarczy odnośnego związku na dany okres obrachunkowy, wyrażający się w liczbowym zestawieniu zamierzonych w tym okresie wydatków i przewidzianych na ich pokrycie dochodów.

O ile budżet wyjątkowo nie zostanie uchwalony i zatwierdzony przed rozpoczęciem się nowego okresu obrachunkowego, zarząd związku komunalnego

gospodaruje na podstawie ustalonych przez siebie miesięcznych prowizorjów budżetowych, przyczem poszczególne wydatki objęte miesięcznymi prowizorjami nie mogą przekraczać 1/12 części odnośnych wydatków zwyczajnych budżetu ubiegłego okresu obrachunkowego.

Zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 94, poz. 747) budżety związków komunalnych powinny być zarówno pod względem okresu obrachunkowego jak również i pod względem jednostki obliczeniowej dostosowane do budżetu Państwa.

§ 2. Budżet związku komunalnego powinien obejmować wszystkie wydatki, wynikające z działalności tego związku zarówno we własnym, jak i w poruczonej zakresie oraz wszystkie dochody własne — zarówno prywatno-, jak i publiczno-prawne.

Budżetem związku komunalnego należy również objąć dochody i wydatki fundacyj i legatów, których administracja na mocy odnośnego aktu powierzona została wyłącznie zarządowi związku komunalnego, oraz dochody i wydatki związane z użytkowaniem przez związek komunalny przedmiotów majątkowych, zarówno stanowiących jego własność, jak i nie będących jego własnością.

§ 3. Budżetem nie wolno obejmować zarówno w dochodach, jak i w wydatkach, sum obcych (depozytów i sum przechodnich), zwrotnych zaliczek udzielanych pracownikom komunalnym na poczet ich poborów, pożyczek zaciąganych na czasowe zasilenie funduszy kasowych i spłacanych w danym okresie obrachunkowym, jak również sum powstają-

cych z rozrachunków między poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi względnie gospodarczymi związku komunalnego.

Należy natomiast sumy, powstające z rozrachunków przedsiębiorstw komunalnych między sobą oraz poszczególnych przedsiębiorstw z budżetem związku komunalnego (z budżetem administracyjnym), zamieszczać w budżetach tych przedsiębiorstw względnie w budżetach przedsiębiorstw i w budżecie administracyjnym.

§ 4. Budżet związku komunalnego składa się z budżetu administracyjnego i budżetów przedsiębiorstw komunalnych.

Budżet administracyjny obejmuje budżety przedsiębiorstw komunalnych netto (czyste zyski lub deficyty). Ponadto zarówno budżet administracyjny, jak i budżety przedsiębiorstw komunalnych, zawierają wszystkie dochody i wydatki brutto.

Czyste zyski względnie deficyty przedsiębiorstw komunalnych, zamieszczane w budżecie administracyjnym, ustala się przez porównanie dochodów i wydatków zwyczajnych (eksploatacyjnych) tych przedsiębiorstw, przyczem wydatki te powinny objąć odpisy na odnowienie przedsiębiorstw (fundusz odnowienia).

§ 5. Za przedsiębiorstwa komunalne w rozumieniu § 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 51, poz. 522) uważać należy przedsiębiorstwa o charakterze zakładów użyteczności publicznej, jako to: wodociągi, gazownie, elektrownie, również wiaz z przedsiębiorstwami z nimi połączonymi (chłodnie, fabryki lodu i t. d.), tramwaje, kolejki podmiejskie, teatry, lombardy, jak również przedsiębiorstwa czysto przemysłowo-handlowe np. cegielnie, kamieniołomy, instytucje kredytowe, instytucje ubezpieczeniowe, sklepy, apteki i t. d.

Do przedsiębiorstw komunalnych, objętych oddzielnym budżetem, należy zaliczyć również farmy rolne, ośrodki rolnicze, gospodarstwa leśne i rybne, które stanowić mogą samodzielne jednostki gospodarze.

Nie należy przeto zaliczać do przedsiębiorstw komunalnych zakładów dobra publicznego (gimnazjum, przytułek, szpital i t. d.), jako też urządzeń komunalnych (hale targowe, pomieszczenia dla jatek, targowica, waga i t. d.).

§ 6. Zarówno w budżecie administracyjnym jak i w budżetach przedsiębiorstw komunalnych wydatki i dochody dzielą się na zwyczajne i nadzwyczajne.

Dochody zwyczajne i nadzwyczajne wliczone są w § 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, przyczem sposób budżetowania wszystkich залеżnych wpływów unormowany jest przez § 48 niniejszego rozporządzenia, zaś sposób budżetowania dotacji i subwencji normują §§ 32 i 37. Paragraf 37 zawiera wskazówki, które wpływy z podatków należy zaliczyć do dochodów nadzwyczajnych.

§ 7. Do wydatków zwyczajnych zalicza się, wszelkie wydatki związane z utrzymaniem administracji, majątku komunalnego (własnego i użytkownego — § 2), urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz eksploatacją przedsiębiorstw komunalnych.

Do wydatków nadzwyczajnych należy — zgodnie z § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej — zaliczyć wydatki na powiększenie majątku komunalnego, budowę, rozszerzenie, rekonstrukcję i kapitalny (gruntowny) remont urządzeń i zakładów dobra publicznego oraz przedsiębiorstw, pozatem wszystkie wydatki niezwiązane z normalnym tokiem gospodarki komunalnej (np. wydatki poniesione w związku z żywiołowemi klęskami, bezrobociem, powodzią i t. p.) oraz wydatki na przedterminowe spłaty pożyczek długoterminowych, które w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są pożyczki zaciągnięte na okres dłuższy, niż 1 rok.

Do wydatków nadzwyczajnych nie należy zaliczać wydatków wywołanych potrzebą zabezpieczenia normalnego funkcjonowania aparatu administracyjnego (np. kupno konia, maszyny do pisania, uzupełnienie umeblowania biurowego i t. p.).

§ 8. Budżet powinien być zrównoważony, t. j. przewidywać całkowite pokrycie zaprojektowanych wydatków, przyczem dochody należy prelimitować tylko w takiej wysokości, w jakiej mogą być rzeczywiście osiągnięte. Dochody z pożyczek mogą być prelimitowane tylko wtedy, gdy istnieje możliwość ich otrzymania. Przy prelimitowaniu wpływów z pożyczek organ uchwalający związek komunalnego powinien wskazać, na pokrycie których wydatków służyć mają wpływy z poszczególnych pożyczek i które zatem wydatki nie mogą być realizowane do czasu otrzymania pożyczek.

§ 9. Wydatki zwyczajne nie mogą być pokrywane z dochodów nadzwyczajnych to znaczy, że suma wydatków zwyczajnych nie może być wyższą od sumy dochodów zwyczajnych.

Suma zwyczajnych dochodów może natomiast przewyższać sumę wydatków zwyczajnych, przyczem w budżecie administracyjnym może to zająć tylko w tym przypadku, gdy związek prelimituje wydatki nadzwyczajne, które częściowo lub całkowicie mają być pokryte z nadwyżki zwyczajnych dochodów nad wydatkami zwyczajnymi.

§ 10. Budżet powinien zawierać w zasadzie tylko takie dochody i wydatki, których źródło względnie przeznaczenie jest ściśle określone.

W dochodach budżetu można — dla zachowania pozycji budżetowej — zamieścić dochód nie przewidziany w wysokości 1 zł.

W wydatkach budżetu może związek komunalny prelimitować wydatki nieprzewidziane tylko wyjątkowo, w razie istotnej potrzeby i w minimalnych kwotach, przyczem wydatki takie należy zamieszczać dla każdego działu wydatków osobno.

Związki komunalne mogą również w razie potrzeby prelimitować kredyty do wyrachowania na wydatki reprezentacyjne, związane z uroczystościami, oficjalnymi przyjęciami i t. p. Kredyty te nie mogą być używane na wydatki, objęte innymi kredytami budżetu, względnie odnoszącymi się do poszczególnych działów tegoż budżetu.

Kredytami reprezentacyjnymi może dysponować zarząd, względnie prezydium związku komunalnego i ewentualnie prezydium organu uchwalającego.

W mieście stoł. Warszawie budżet może przewidywać poza funduszami reprezentacyjnymi fundusze do dyspozycji magistratu względnie jego prezydium.

II. Przepisy dotyczące budżetu administracyjnego.

A. Podział budżetu administracyjnego.

§ 11. W budżecie administracyjnym należy zamieszczać wydatki oddzielnie od dochodów, przy czym najpierw wydatki, a potem dochody. Zarówno w wydatkach jak i w dochodach naprzód zamieszcza się wydatki względnie dochody zwyczajne, a następnie bezpośrednio wydatki względnie dochody nadzwyczajne.

§ 12. Budżet zarówno w wydatkach jak i dochodach należy podzielić na działy i paragrafy. Dopuszcza się dalszy podział paragrafów zarówno w wydatkach, jak i dochodach, na pozycje i podpozycje.

W większych związkach komunalnych działy wydatków preliminarza budżetowego mogą dzielić się na rozdziały, obejmujące kilka paragrafów.

§ 13. Budżet administracyjny każdego związku komunalnego powinien zawierać następujące działy i w następującej kolejności:

w wydatkach (zarówno zwyczajnych, jak i nadzwyczajnych):

- I. administracja ogólna,
- II. majątek komunalny,
- III. przedsiębiorstwa komunalne,
- IV. spłata długów,
- V. drogi i place publiczne,
- VI. oświata,
- VII. kultura i sztuka,
- VIII. zdrowie publiczne,
- IX. opieka społeczna,
- X. popieranie rolnictwa,
- XI. popieranie przemysłu i handlu,
- XII. bezpieczeństwo publiczne,
- XIII. różne.

Budżety gmin miejskich (administracyjne) powinny zawierać w wydatkach oprócz działów wyżej wymienionych dział „Va — Pomiar i plany rozbudowy miasta“.

Gminy miejskie w województwach: pomorskiem i poznańskim oraz wszystkie powiatowe związki komunalne, powinny w swych budżetach zamieścić osobny dział „XIIa — Świadczenia na rzecz innych związków komunalnych“.

w dochodach zwyczajnych:

- I. majątek komunalny,
- II. przedsiębiorstwa komunalne,
- III. subwencje i dotacje,
- IV. zwroty,
- V. opłaty administracyjne,
- VI. opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów dobra publicznego,
- VII. dopłaty (opłaty specjalne),
- VIII. udział w podatkach państwowych,
- IX. dodatki do podatków państwowych,
- X. podatki samolstne,
- XI. różne;

w dochodach nadzwyczajnych:

- I. ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsiębiorstw,
- II. subwencje i dotacje,
- III. zwroty,
- IV. pożyczki,
- V. dopłaty (opłaty specjalne),
- VI. podatki inwestycyjne,
- VII. różne.

W przypadku, gdy w pewnym dziale nie będzie wydatków względnie dochodów zwyczajnych, należy zamieszczać w rubryce przeznaczonej do zamieszczania sum preliminowanych kreskę poziomą.

Natomiast w wydatkach wzgl. dochodach nadzwyczajnych należy zamieszczać tylko te działy, które w danym roku budżetowym zawierają mają preliminowane sumy.

§ 14. Paragrafy budżetu administracyjnego obejmują po stronie dochodów poszczególne źródła dochodowe. Po stronie wydatków w dziale I — Administracja ogólna — należy przewidywać dwa paragrafy, z których jeden obejmuje wszystkie wydatki osobowe, drugi zaś rzeczowe. W tych przypadkach, gdy dział I podzielony będzie na rozdziały, wymienione dwa paragrafy powinien zawierać każdy rozdział.

W pozostałych działach wydatków oddzielnymi paragrafami należy obejmować wydatki stanowiące pewną całość (np. utrzymanie szpitala, wydatki na utrzymanie szkół powszechnych, na dozór sanitarny i t. p.).

B. Wydatki budżetu administracyjnego.

§ 15. Dział I wydatków — Administracja ogólna — obejmuje wydatki wynikające z ogólnego administracyjnej działalności związku komunalnego.

W szczególności do działu I należeć będą wydatki związane z urzędowaniem organu uchwalającego i zarządu związku komunalnego oraz z utrzymaniem biur ogólnych wszystkich działów (biura wydziału ogólnego, podatkowego, rachuby i kasy, biura meldunkowego, wojskowego, urzędu stanu cywilnego, rozjemczego, statystycznego, wydziału szkolnego, zdrowia publicznego i t. d.).

Wydatki osobowe i rzeczowe, mające charakter wydatków specjalnych (pobory leśniczego, lekarza szpitalnego, inżyniera drogowego, dróżnika, personelu straży ogniowej, utrzymanie kolumny dezynfekcyjnej i t. p.), zamieszczane są w innych odpowiednich działach budżetu.

W wydatkach osobowych działu I należy wykazywać oddzielnie:

- 1) wydatki na uposażenie zarządu związku komunalnego,
- 2) wydatki na uposażenie personelu biurowego i pomocniczego — stałego i czasowego,
- 3) świadczenia związku komunalnego na rzecz kasy chorych,
- 4) świadczenia specjalne (np. wpisy szkolne),
- 5) emerytury, odprawy, pensje wdowie i sierocie,
- 6) zapomogi.

Emerytury, odprawy, pensje wdowie i sierocie oraz zapomogi preliminuje się w dziale I dla funkcjonariuszów wszystkich działów bez względu na to,

czy zaliczeni zostali do administracji ogólnej, czy też do działów specjalnych.

Świadczenia na rzecz kasy chorych za pracowników związku komunalnego, objętych poszczególnymi działami, należy preliminować w każdym z tych działów osobno.

W tym przypadku, gdy pracownicy komunalni do kasy chorych nie należą, koszystając z pomocy lekarskiej zorganizowanej przez związek komunalny, należy wszystkie wydatki związane z istnieniem odnośnej organizacji pomocy lekarskiej zamieścić w dziale I (administracja ogólna).

Wydatki rzeczowe działu I należy dzielić na:

- 1) wydatki na utrzymanie lokali — własnych lub wynajętych — służących na pomieszczenie biur (remont, opał, światło, utrzymanie porządku, podatki, składka asekuracyjna, czynsz za wynajęte lokale i t. d.);
- 2) wydatki kancelaryjne (materiały piśmienne, księgi biurowe i rachunkowe, porto, telefony, telegramy i t. d.);
- 3) prenumerata pism i zakup książek dla biblioteki komunalnej;
- 4) wydawnictwa związku komunalnego;
- 5) umeblowanie biur;
- 6) środki lokomocji;
- 7) diety i koszta podróży członków zarządu i pracowników działu I;
- 8) wydatki reprezentacyjne;
- 9) inne (np. koszty wyborcze, koszty spisu ludności).

Wydatki rzeczowe obejmują również wydatki na utrzymanie odnośnej służby (np. wydatki na utrzymanie lokali obejmują wydatki na specjalną służbę, zajęta utrzymywaniem porządku w lokalach, wydatki na środki lokomocji obejmują koszty utrzymania woźnicy, szofera i t. p.).

§ 16. Dział II wydatków — majątek komunalny — obejmuje wydatki związane z utrzymaniem urządzeń i przedmiotów majątkowych nie oddanych na użytek publiczny i nie służących potrzebom administracji komunalnej wszystkich działów i niezaliczonych do przedsiębiorstw komunalnych. Będą tu należeć wydatki związane z utrzymaniem budynków (domy czynszowe, hale targowe, pomieszczenia dla jatek i t. p.), gruntów, lasów i t. d.

§ 17. Dział III — przedsiębiorstwa komunalne — zawiera ewentualne deficyty poszczególnych przedsiębiorstw komunalnych.

§ 18. Dział IV — spłata długów — obejmuje raty amortyzacyjne i procenty wszystkich długów (każdego osobno) zaciągniętych przez związek komunalny zarówno na potrzeby administracji, jak i przedsiębiorstw komunalnych, o ile przedsiębiorstwa te nie posiadają własnej osobowości prawnej.

W tym dziale należy również zamieszczać kredyty na oprocentowanie pożyczek zaciągniętych na czasowe zasilenie funduszy kasowych, które stosownie do przepisów § 3 niniejszego rozporządzenia nie są obejmowane budżetem.

§ 19. Dział V — drogi i place publiczne — powinien zawierać wydatki na utrzymanie dróg państwowych i osobno samorządowych z dalszym po-

działem tych ostatnich według poszczególnych kategorii: wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Wydatki na utrzymanie dróg i placów publicznych obejmują również wydatki związane z zadrzewianiem i oczyszczaniem tych dróg i placów.

Dział Va odnosi się do miast i ewentualnie osad i obejmuje wydatki związane z dokonywaniem pomiarów i sporządzaniem planów rozbudowy (regulacja miasta).

§ 20. Dział VI — oświata — obejmuje wydatki związane ze szkolnictwem ogólno-kształcącym z wyłączeniem szkół ściśle zawodowych.

W dziale tym należy wyszczególnić wydatki na: szkolnictwo powszechne, przedszkola, oświatę pozaszkolną, szkolnictwo średnie, seminarja nauczycielskie, ewentualnie szkolnictwo wyższe i stypendja dla młodzieży zakładów ogólno-kształcących.

W tym dziale należy również zamieszczać wydatki na szkolną pomoc lekarską i higienę szkolną oraz na zorganizowane przy szkołach wychowanie fizyczne młodzieży szkolnej.

§ 21. Dział VII — kultura i sztuka — zawiera wydatki na cele podniesienia oświaty i kultury, nieobjęte innymi działami.

W szczególności do działu tego należą:

wydatki na utrzymanie bibliotek, domów ludowych, muzeów, galerji obrazów, zabytków sztuki i kultury, pomników, archiwów aktów i dokumentów historycznych, na popieranie teatrów prywatnych, koszty wydawnictw kulturalno-oświatowych, wydatki na cele krajoznawcze, koszty utrzymania oranżerii (nie złączonych z parkami), menażerii, terrarjów, akwarjów i t. p.

§ 22. Dział VIII — zdrowie publiczne — powinien obejmować wydatki związane z wypełnianiem zadań ciążących na związkach komunalnych z mocy art. 3 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. № 63, poz. 371).

W dziale tym należy wyszczególnić:

1) wydatki na dozór sanitarny (komisje sanitarne, badanie mięsa zorganizowane poza rzeźnią i badanie innych produktów spożywczych, oględziny zwłok i t. d.);

2) wydatki na zapobieganie chorobom zakaźnym (szczepienia ochronne, kolumny dezynfekcyjne, odosobnienia (domy izolacyjne), szpitale dla leczenia chorób zakaźnych, przychodnie przeciwgruźliczne, przeciwjagliczne);

3) wydatki związane z utrzymaniem urządzeń i zakładów zdrowia publicznego (szpitale powszechne dla umysłowo chorych, ambulatorja, pomoc dla położnych, kąpieliska, parki i skwery, studnie, kanalizacje, asenizacja i t. d.).

W tym dziale należy również zamieszczać wydatki związane z wychowaniem fizycznym ludności (boiska, popieranie towarzystw sportowych, przysposobienia wojskowego) z wyjątkiem wydatków na wychowanie fizyczne młodzieży szkolnej, zamieszczanych w dziale VI (§ 20).

§ 23. Dział IX — opieka społeczna — zawiera wydatki wynikające z ustaw dotyczących opieki społecznej oraz wszelkie dobrowolne świadczenia związku komunalnego związane z wykonywaniem opieki społecznej.

W dziale tym należy wyodrębnić następujące wydatki: wydatki związane z wykonywaniem opieki nad matką i dzieckiem (kropia mleka, żłobek), nad sierotami (sierocińce), nad starcami (przytułki dla starców i paralityków), wydatki na walkę z alkoholizmem, nierządem, żebractwem i włóczęgostwem (np. domy noclegowe, domy pracy), na opiekę nad więziami, na kuchnie ludowe, koszty kuracyjne za ubogich, doraźne zapomogi dla biednych i koszty pogrzebów, świadczenia na pomoc społeczną (pośrednictwo pracy, walka z bezrobociem) i inne.

§ 24. W dziale X — popieranie rolnictwa — należy podać osobno: wydatki na oświatę rolniczą (szkoły rolnicze, kursy); wydatki na popieranie gospodarstwa wiejskiego (kultura rolna, pola doświadczalne, utrzymanie instruktora, wystawy i pokazy rolnicze, sadownictwo, szkółki drzewek, zalesianie nieużytków, gospodarstwa rybne, pszczelnictwo, popieranie hodowli zwierząt domowych i t. d.); wydatki na weterynarję (dozór weterynaryjny na targowicy, paszporty zwierzęce, szczepienia ochronne, utrzymanie poradni i szpitali dla zwierząt domowych i t. p.); wydatki na melioracje (odwodnienie i nawodnienie gruntów, regulacja rzek).

§ 25. W dziale XI — popieranie przemysłu i handlu — należy osobno podać wydatki na szkolnictwo zawodowe w dziedzinie przemysłu i handlu, na popieranie przemysłu ludowego, koszty związane z utrzymywaniem sądów handlowych.

§ 26. Dział XII — bezpieczeństwo publiczne — zawiera wydatki związane z bezpieczeństwem życia i mienia osób. Należy tu podać i wyodrębnić wydatki na policję budowlaną, połączoną, na inspekcję elektryczną i gazową, koszty utrzymania lokali dla policji państwowej, aresztów, stróż nocnych, lokali sądowych, koszty transportowe (szupasowe), koszty utrzymania rakarni, oświetlenia ulic i placów, wydatki na straż pożarną oraz wszelkie inne wydatki z bezpieczeństwem związane.

§ 27. W dziale XIIIa — świadczenia na rzecz innych związków komunalnych — zamieszcza się zapomogi, udzielane przez powiatowe związki komunalne na podstawie art. 34 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 94, poz. 747) oraz podatki na rzecz krajowych związków komunalnych pomorskiego i poznańskiego, obciążające gminy miejskie i powiatowe związki komunalne.

§ 28. Do działu XIIIb zalicza się wydatki na cele ściśle określone, a nie dające się zamieścić w działach wyżej omówionych (I do XII). W dziale tym należy podawać świadczenia na cele religijne, świadczenia na rzecz wójostw, wydatki związane z tworzeniem funduszy na cele specjalne (np. na fundusz budowy gmachu szkolnego), składki do zrzeszeń samorządowych, wydatki na obronę powietrzną i przeciwgazową Państwa i t. p.

§ 29. Wydatki osobowe i rzeczowe, odnoszące się do kilku działów, a nie dające się ściśle podzielić między te działy, należy zamieszczać w tym dziale, którego dotyczą w największej części.

We wszystkich działach należy podawać osobno wydatki, połączone ze spełnianiem przez związek

komunalny swych zadań we własnym zarządzie, osobno zaś wydatki na spełnienie tych zadań w drodze udzielenia pomocy dla instytucji społecznych (subsydja).

C. Dochody budżetu administracyjnego.

§ 30. Dział I dochodów zwyczajnych obejmuje prawa i przedmioty majątkowe przynoszące dochód, a nie oddane do użytku publicznego i powinien wyodrębnić dochody z majątku nieruchomego i z majątku ruchomego.

W szczególności w dziale tym należy wykazywać oddzielnie dochód:

z budynków (dochód z domów czynszowych i wszelkich innych budynków, z pomieszczeń dla jatek, hal targowych, kiosków, straganów); z eksploatacji placów; z eksploatacji gruntów ornych, łąk, lasów i stawów rybnych, o ile te przedmioty majątkowe nie zostały zaliczone do przedsiębiorstw (§ 5); dochody z kapitałów własnych i ze sprzedaży ruchomości (sprzedaż konia, biurka i t. p.).

Dochód z przedmiotów majątkowych, należących do zakładów dobra publicznego, jak również fundacyj (§ 2) i dochód z legatów należy podać osobno; również osobno należy podać dochód z dobra komunalnego (w gminach województw: krakowskiego, łwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego).

§ 31. Dział II dochodów zwyczajnych obejmuje czyste zyski z przedsiębiorstw własnych (każdego osobno) i dochody z każdego przedsiębiorstwa koncesjonowanego.

§ 32. Dział III obejmuje subwencje i dotacje przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem komunalnych urzędów i zakładów dobra publicznego, przyczem należy podać osobno subwencje i dotacje ze Skarbu Państwa i osobno inne.

§ 33. Dział IV obejmuje wszelkiego rodzaju zwroty zwyczajnych wydatków związku komunalnego z wyodrębnieniem kolejno zwrotów ze Skarbu Państwa, związków komunalnych, przedsiębiorstw własnych i od osób i instytucji prywatnych (tu należą zwroty od urzędników komunalnych za świadczenia w naturze).

§ 34. Dział V powinien objąć: opłaty za czynności i poświadczenia urzędowe organów komunalnych.

Dział VI powinien objąć: opłaty za korzystanie z urzędów i zakładów dobra publicznego (opłaty placowe, rogatkowe, od chorych leczonych w szpitalach bez względu na to, czy są pokrywane przez chorych osobiście lub też osoby, ewentualnie gminy do tego ustawowo zobowiązane, za korzystanie z kąpielisk, za wjazd na targowicę i t. d.).

Dział VII powinien objąć dopłaty (opłaty specjalne) związane z utrzymaniem urzędów i zakładów dobra publicznego (np. dróg).

§ 35. Dział VIII obejmuje udział związków komunalnych w państwowym podatku dochodowym.

W dziale IX — dodatki do podatków państwowych — i w dziale X — podatki samoistne — należy podawać wpływy z każdego źródła dochodowego

(dodatku względnie podatku samoistnego), przyczem do dodatków do podatków państwowych należy również zaliczyć dodatek do państwowego podatku od spożycia, zużycia względnie produkcji, zaś do podatków samoistnych: opłaty od umów o przeniesienie własności nieruchomości, opłaty drogowe, składkę gminną na pokrycie kosztów kuracyjnych (ustawa z dnia 19. III. 1925 r. Dz. U. R. P. № 38, poz. 255).

Kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kosztów egzekucji nie należy wyodrębnić w osobnych pozycjach, a preliminować łącznie z wpływami z odnośnych podatków.

§ 36. Dział XI dochodów zwyczajnych obejmuje różne przewidziane wpływy, nie dające się zamieścić w żadnym z powyżej omówionych działów, jako to: kary administracyjne, dyscyplinarne i t. d. oraz nieprzewidziane (§ 10).

§ 37. Przy preliminowaniu dochodów nadzwyczajnych (§ 13) należy w poszczególnych działach podawać każdy wpływ osobno (np. wpływ ze sprzedaży każdej jednostki gruntu, z każdej pożyczki i t. d.).

W dziale subwencji i dotacji należy przewidywać subwencje i dotacje przeznaczone na pokrycie wydatków nadzwyczajnych (np. budowa drogi, gmachu szkolnego).

W dziale zwrotów należy zamieszczać zwroty wydatków nadzwyczajnych (np. budowa przez związek komunalny drogi państwowej).

W dziale dopłat powinny być preliminowane wpływy z dopłat (specjalnych opłat) na założenie, rekonstrukcję względnie kapitalny (gruntowny) remont komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego (np. budowa drogi), względnie przedsiębiorstw o charakterze zakładów użyteczności publicznej, przyczem wymienione dopłaty pobierane na rzecz przedsiębiorstw o charakterze zakładów użyteczności publicznej należy preliminować w dochodach nadzwyczajnych budżetu administracyjnego.

W dziale podatków inwestycyjnych należy zamieszczać wpływy z podatków:

- 1) inwestycyjnego (art. 21 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r. — Dz. U. R. P. № 94 poz. 747),
- 2) z opłat na budowę dróg,
- 3) od kopalń (art. 5 ustawy z dn. 11 sierpnia 1923 r.).

III. Przepisy dotyczące budżetów przedsiębiorstw komunalnych.

§ 38. Dla każdego przedsiębiorstwa komunalnego należy układać oddzielny budżet, obejmujący najpierw wydatki (zwyczajne i nadzwyczajne), a potem dochody (zwyczajne i nadzwyczajne).

§ 39. Sposób układania budżetów przedsiębiorstw komunalnych powinien być dostosowany do wymagań rachunkowości handlowej i do charakteru odpowiedniego przedsiębiorstwa, przyczem należy się wzorować na niżej przytoczonym podziale zwyczajnych wydatków i dochodów przedsiębiorstwa:

Wydatki:

Dział I — Nieruchomości i urządzenia wewnętrzne.

W dziale tym należy podawać wydatki na konserwację budynków i urządzeń wewnętrznych (maszyn), na asekurację od ognia, uzupełnienie urzą-

dzeń, na fundusz renowacyjny (odnowienia) budynków administracyjnych i fabrycznych oraz urządzeń i instalacji wewnętrznych.

Dział II — Urządzenia zewnętrzne.

Dział ten obejmuje wydatki na konserwację, renowację (odnowienie) i uzupełnienie urządzeń zewnętrznych (np. sieci elektrycznej, gazowej) i obsługę tych urządzeń (pobory pracowników, ubezpieczenia socjalne, unowocześnienie i t. d.).

Dział III — Koszty przeprowadzania urządzeń prywatnych.

Dział ten obejmuje wydatki osobowe i rzeczowe, związane z przeprowadzeniem przez przedsiębiorstwo odpowiednich urządzeń dla osób prywatnych (np. instalacja elektryczna w budynkach i mieszkaniach prywatnych).

Dział IV — Koszty produkcji.

Dział ten obejmuje wydatki na płace robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwie, a nieobjętych poprzednimi działami, na świadczenia socjalne oraz wydatki rzeczowe, związane z produkcją (surowce, opał dla pieców, smary i t. p.).

Dział V — Koszty administracyjne.

W tym dziale należy zamieszczać wydatki na kierownictwo, ewentualne zwroty na rzecz budżetu administracyjnego za kierownictwo przedsiębiorstwem bezpośrednio przez członków zarządu związku komunalnego, wydatki na utrzymanie personelu biurowego, wydatki kancelaryjne, podatki i t. d.

Dział VI — Spłata długów.

Dział ten powinien objąć wydatki na spłaty i oprocentowanie pożyczek, zaciągniętych bezpośrednio przez przedsiębiorstwo (o ile posiada własną osobowość prawną).

Dział VII — Czysty zysk.

W dziale tym zamieszczać należy nadwyżkę dochodów nad wydatkami, przelewana na rzecz budżetu administracyjnego.

Wydatki osobowe należy podawać w odpowiednich działach osobno od wydatków rzeczowych.

Dochody:

Dział I — Wpływy ze sprzedaży produktu.

W dziale tym należy podawać osobno wpływy ze sprzedaży produktu głównego i produktów ubocznych, jak również osobno wpływy za dostarczenie tych produktów na potrzeby administracji komunalnej, objętej budżetem administracyjnym, oraz na potrzeby innych przedsiębiorstw komunalnych, wreszcie wpływy ze sprzedaży tych produktów osobom i instytucjom obcym.

W rzeźni i w innych przedsiębiorstwach komunalnych podobnego typu dział I powinien nosić nazwę: „Wpływy z opłat za korzystanie z przedsiębiorstwa“.

Dział II — Różne.

Dział ten obejmuje np. wpływy z procentów od kapitałów czasowo lokowanych w instytucjach kredytowych, zwrot wydatków na urządzenie przez przedsiębiorstwo instalacji prywatnych, opłaty od abonentów za wynajem liczników i t. p.

Dział III — Deficyt.

W dziale tym należy zamieszczać ewentualną nadwyżkę wydatków nad dochodami.

W budżetach przedsiębiorstw handlowych (np. sklepów) nie należy zamieszczać wydatków na zakup towarów i wpływów ze sprzedaży tychże towarów, a preliminować jedynie zysk brutto ze sprzedaży tych towarów.

Wydatki i dochody każdego przedsiębiorstwa przez zamieszczenie po stronie wydatków działu VII, zaś po stronie dochodów działu III, muszą się bilansować.

§ 40. Dochody i wydatki zwyczajne przedsiębiorstwa komunalnego winny być sumowane oddzielnie od dochodów i wydatków nadzwyczajnych.

W dochodach nadzwyczajnych przedsiębiorstw należy zamieszczać odnośne sumy preliminowane w wydatkach nadzwyczajnych budżetu administracyjnego (w dziale — przedsiębiorstwa komunalne), zaś w wydatkach nadzwyczajnych tych przedsiębiorstw — preliminowane wydatki w ogólnej sumie, odpowiadającej sumie dochodów nadzwyczajnych.

Przedsiębiorstwa posiadające osobowość prawną preliminują w dochodach nadzwyczajnych wpływ z własnych pożytek.

IV. Formularz budżetowy.

§ 41. Budżety administracyjny i przedsiębiorstw komunalnych należy sporządzać na jednakowych formularzach stosownie do przepisów niżej podanych.

§ 42. Formularz budżetowy powinien zawierać następujące dane:

1) na okładkę nazwę gminy (wiejskiej lub miasta niewydzielonego), powiatu i województwa, względnie nazwę powiatowego związku komunalnego (miasta wydzielonego) i odnośnego województwa oraz tytuł: „Budżet na rok.....“;

2) na każdej stronie u góry napis: „Budżet administracyjny“, ewentualnie „Budżety przedsiębiorstw komunalnych“;

3) formularz powinien zawierać następujące rubryki pionowe dla zamieszczania: 1) rozdziałów, 2) paragrafów, 3) pozycji, 4) rodzajów dochodów względnie wydatków, 5) sum wykonania budżetu z roku poprzedniego (zamknięcia rachunkowego), 6) sum ustalonych na rok bieżący, 7) i 8) sum preliminowanych na rok następny (rubryka 7 dla zamieszczania sum, projektowanych przez zarząd związku komunalnego, a rubryka 8 — dla zamieszczania sum, uchwalonych przez organ uchwalający tegoż związku komunalnego) i 9) dla zamieszczania objaśnień.

Nazwy działów zamieszczać należy w tekście w rubryce 4 (np. „Dział I — Administracja ogólna“).

Działy należy oznaczać bieżącymi cyframi rzymskimi, rozdziały — porządkowymi dużymi literami alfabetu osobno dla każdego działu, paragrafy — bieżącymi cyframi arabskimi w ramach całego budżetu (osobno dla wydatków i dochodów), pozycje — porządkowymi małymi literami alfabetu w ramach paragrafu.

§ 43. Rozmiar formularza budżetowego nie powinien przekraczać rozmiarów arkusza papieru kancelaryjnego. Dla właściwego rozmieszczenia rubryk należy prowadzić linjaturę arkusza przez dwie strony z pozostawieniem dostatecznego miejsca na rubrykę objaśnień, a to celem unikania konieczności sporządzania załączników.

Załączniki należy sporządzać jedynie wtedy, gdy objaśnienia nie dadzą się zamieścić w odnośnej rubryce (9) objaśnień.

Dane dotyczące wydatków i ewentualnie dochodów większych zakładów dobra publicznego mogą być zamieszczane w budżetach specjalnych w formie załączników do budżetu administracyjnego (np. budżet szpitala). W budżecie administracyjnym na właściwym miejscu należy wtedy podawać ogólne sumy wydatków, natomiast ewentualne dochody objęte budżetem specjalnym należy w budżecie administracyjnym zawsze zamieszczać w sposób przepisany §§ 30 — 37 niniejszego rozporządzenia.

§ 44. Wszelkie sumy (działu, rozdziału, paragrafu i pozycji) należy zamieszczać w formularzu w jednej rubryce pionowej, a to w ten sposób, iż obok nazwy działu zamieszcza się w rubryce 7 i 8 (również w rubrykach 5 i 6) ogólną sumę tego działu, podkreślając ją dwa razy, obok nazwy rozdziału, względnie paragrafu — sumę ogólną tego rozdziału względnie paragrafu podkreślając raz jeden, zaś obok nazwy pozycji — sumę tej pozycji bez podkreślenia. Sumy ewent. podpozycji zamieszczać należy w rubryce 4 obok nazwy każdej podpozycji.

§ 45. Po wyczerpaniu wszystkich działów wydatków i dochodów budżetu administracyjnego należy na następnych stronicach formularza zamieścić ogólne zestawienie najpierw wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych, a następnie wszystkich dochodów (osobno zwyczajnych i nadzwyczajnych).

Zestawienie wydatków budżetu należy sporządzić według następujących rubryk pionowych: 1) dział (jego liczba i nazwa), 2) suma wydatków zwyczajnych, 3) suma wydatków nadzwyczajnych, 4) suma ogólna (zwyczajnych i nadzwyczajnych).

Po wyszczególnieniu wszystkich działów należy podsumować rubryki 2, 3 i 4.

W zestawieniu dochodów należy podać dzieli (ich liczby i nazwy) i ogólną sumę dochodów każdego działu. Dochody zwyczajne i nadzwyczajne należy osobno podsumować, a następnie podać ogólną sumę wszystkich dochodów (zwyczajnych i nadzwyczajnych).

Również po zamieszczeniu budżetów przedsiębiorstw należy sporządzić ogólne zestawienie zarówno wydatków, jak i dochodów wszystkich przedsiębiorstw, według następujących rubryk pionowych: 1) nazwa przedsiębiorstwa, 2) suma wydatków zwyczajnych, 3) suma czystego zysku, 4) suma wydatków nadzwyczajnych, 5) razem, 6) suma dochodów zwyczajnych, 7) suma ewentualnego deficytu, 8) suma dochodów nadzwyczajnych, 9) razem. Po wyszczególnieniu wszystkich przytoczonych danych należy podsumować rubryki od 2 do 9 włącznie.

Sumy podawane w rubrykach 2 i 6 (wydatki względnie dochody zwyczajne) powinny być podawane bez czystych zysków i ewentualnych deficytów.

V. Zaległości budżetowe, przenoszenie kredytów (virement) i budżety dodatkowe.

§ 46. Wszelkie kredyty przewidziane w budżecie wygasają z upływem ostatniego dnia okresu obrachunkowego.

Po upływie okresu obrachunkowego powinny być regulowane jedynie zobowiązania związku komunalnego wynikłe z wykonania budżetu tego okresu (zaległości bierne).

Do zaległości biernych należy zaliczyć w szczególności sumy z tytułu rat amortyzacyjnych i oprocentowania pożyczek, których termin płatności upłynął w ubiegłym roku obrachunkowym oraz należności z tytułu dostaw i robót wykonanych w ubiegłym okresie obrachunkowym na poczet kredytów budżetu tego okresu. Do zaległości biernych zalicza się również wydatki związane z wykonaniem umów, konkretnie ujmujących pewne zobowiązania związku komunalnego, a zawartych w ubiegłym okresie obrachunkowym na poczet kredytów tegoż okresu, chociażby te umowy przed upływem okresu budżetowego nie zostały wykonane.

O ile chodzi o umowy, z których dla związku komunalnego powstają zobowiązania dopiero w miarę stopniowego ich wykonywania (np. jednostkowe dostawy, budowa w miarę przyznawanych kredytów i t. d.), to do zaległości biernych wynikających z tych umów należy zaliczać tylko takie zobowiązania związku komunalnego, które powstały z faktycznego wykonania części umowy w ubiegłym okresie obrachunkowym (np. należności za kamień dostawiony w ubiegłym okresie obrachunkowym). Sumę zaległości biernych (listy wierzycieli) zarząd związku komunalnego ustala niezwłocznie po upływie okresu obrachunkowego.

§ 47. Zarząd związku komunalnego powinien dążyć do tego, aby wszelkie zaległości bierne, objęte listą wierzycieli, zostały zlikwidowane w ciągu miesiąca stycznia na rachunek budżetu ubiegłego okresu obrachunkowego.

Do czasu ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych ubiegłego okresu obrachunkowego również zaległe dochody należy odnosić na rachunek budżetu tego okresu.

§ 48. Po upływie oznaczonego w § 47 terminu t. j. w dniu 31 stycznia należy zamknąć księgi ubiegłego okresu obrachunkowego i ustalić sumę tych zaległości biernych, które nie mogły być z przyczyn od zarządu związku komunalnego niezależnych zrealizowane. Wydatki te nie mogą być pokrywane z kredytów ubiegłego okresu obrachunkowego, a powinny być w drodze dodatkowego budżetu zamieszczone w oddzielnej pozycji w budżecie bieżącego okresu. Również dochody zaległe, a nie pobrane do dnia ostatecznego dokonania zamknięcia rachunkowych ubiegłego okresu obrachunkowego, zostają zamieszczone w oddzielnej pozycji budżetu bieżącego okresu.

W razie przewyżki zaległych wydatków nad dochodami organ uchwalający określa w budżecie dodatkowym sposób pokrycia tego niedoboru bądź z dodatkowych źródeł dochodowych, bądź w drodze odpowiedniej zmiany innych kredytów (virement) (§ 51), bądź z nadwyżki budżetowej ubiegłego okresu obrachunkowego.

§ 49. Nadwyżka budżetowa, która okaże się po ostatecznym zamknięciu ksiąg rachunkowych ubiegłego okresu obrachunkowego, powinna być przeznaczona na kapitał obrotowy bieżącego okresu i mo-

że być zapreliminowana, o ile nie zostanie użyta na pokrycie zaległych wydatków (§ 48 ustęp końcowy), jako dochód nadzwyczajny następnego okresu obrachunkowego.

§ 50. Budżet wkłada na zarząd związku komunalnego obowiązek wykonania go w całości i we właściwym czasie zarówno w wydatkach, jak i dochodach.

§ 51. Każdy przewidziany w budżecie wydatek może być skuteczniejszy jedynie na ten cel, na który został przeznaczony i tylko w granicach przewidzianego kredytu.

Zwiększenie pewnego kredytu przez odpowiednie zmniejszenie innych kredytów, zamieszczonych w budżecie (virement), może nastąpić tylko na podstawie uchwały organu uchwalającego związek komunalny, zatwierdzonej przez właściwą władzę nadzorczą. Uchwała taka może dać ogólne upoważnienie organowi wykonawczemu do przenoszenia kredytów, lecz jedynie w granicach paragrafu (z pozycji na pozycje) i to wyłącznie w wydatkach rzeczowych.

§ 52. W razie, gdy kredyt przewidziany w budżecie okaże się nie wystarczającym i nie może być zwiększony w sposób wyżej podany (virement), zarząd związku komunalnego postąpi w myśl przepisów zawartych w ustępach drugim i trzecim § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, to znaczy sporządzi budżet dodatkowy.

Przy sporządzaniu dodatkowego budżetu należy stosować przepisy obowiązujące przy zestawianiu budżetu głównego z tą jednakże zmianą, że w dodatkowym budżecie należy wskazać tylko dział, rozdział i paragraf budżetu głównego, do których wprowadza się zmiany.

VI. Termin i sposób zestawiania preliminarza budżetowego.

§ 53. Zarząd związku komunalnego układa preliminarz budżetowy w takim czasie by mógł być uchwalony i zatwierdzony przed rozpoczęciem się roku obrachunkowego.

Przynajmniej na 14 dni przed wniesieniem pod obrady organu uchwalającego związek komunalny należy wyłożyć preliminarz budżetowy na przeciąg dni 7 do publicznej wiadomości i o wyłożeniu ogłosić w sposób w danej miejscowości przyjęty, a to celem umożliwienia płatnikom danin komunalnych przeglądania preliminarza i wnoszenia zarzutów i zastrzeżeń.

§ 54. Ustala się następujące terminy preluzyjne uchwalania i przedkładania władzy nadzorczej do zatwierdzenia preliminarzy budżetowych:

- 1) dla gmin wiejskich i krajowych związków komunalnych pomorskiego i poznańskiego — 1 października
- 2) dla gmin miejskich — 1 listopada
- 3) dla powiatowych związków komunalnych — 1 grudnia

każdego roku, poprzedzającego rok obrachunkowy.

§ 55. Preliminarz budżetowy układa zarząd związku komunalnego na podstawie zestawień wydatków i dochodów poszczególnych jednostek orga-

nizacyjnych względnie gospodarczych tegoż związku, sporządzonych na zasadach ustalonych przez zarząd związku komunalnego na każdy okres obrachunkowy (np. normy opalu, światła i t. p.).

§ 56. Przed przystąpieniem do układania preliminarza budżetowego zarząd związku komunalnego powinien zbadać podstawy prawne służące do pobrania tych źródeł dochodowych, z których związek komunalny zamierza w odnośnym okresie obrachunkowym korzystać.

Poszczególne pozycje dochodowe powinny być oparte na odnośnych uchwałach organu uchwalającego związku komunalnego.

§ 57. Przy preliminowaniu zarówno wydatków, jak i dochodów należy się opierać na zamknięciach rachunkowych lat ubiegłych i na materiale rachunkowym tego roku, w którym preliminarz jest zestawiany.

VII. Zatwierdzanie preliminarza budżetowego.

§ 58. Preliminarze budżetowe związków komunalnych w przypadkach, gdy zawierają pozycje, przewidziane w § 4 lit. g) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej w całości zarówno po stronie wydatków, jak i dochodów, przyczem władza nadzorcza bada zarówno legalność, jak i celowość tych wydatków i dochodów.

Preliminarze winny być przedstawiane bezpośrednio władzy nadzorczej, która w przypadku, gdy nie jest uprawniona do ich zatwierdzania, prześle te preliminarze wraz ze swą opinią w terminie 7-mio dniowym władzy nadzorczej, właściwej do ich zatwierdzenia.

Przy obliczaniu terminów 7-mio dniowego i 30-dniowego przewidzianego w § 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej nie bierze się w rachubę dnia otrzymania przez władzę nadzorczą preliminarza budżetowego. Władza nadzorcza, właściwa do zatwierdzenia preliminarza budżetowego, powinna zawiadomić zainteresowany związek komunalny o dniu jego otrzymania.

Przepisy niniejszego paragrafu dotyczą także dodatkowych preliminarzy budżetowych, przyczem w tych przypadkach, gdy preliminarz główny podlegał zatwierdzeniu władzy nadzorczej, zatwierdzenia tego wymagają zawsze preliminarze dodatkowe.

§ 59. W terminie właściwym (§ 54) zarząd związku komunalnego powinien przedłożyć władzy nadzorczej do zatwierdzenia przy odpowiednim sprawozdaniu (w którym m. in. należy podać termin wyłożenia preliminarza do wiadomości publicznej) preliminarz budżetowy, odpis odnośnej uchwały organu uchwalającego tegoż związku, wykaz długów i majątku, kosztorysy robót inwestycyjnych.

Związki komunalne, których preliminarze budżetowe podlegają zatwierdzeniu wydziału powiatowego,

przesyłają temuż wydziałowi po 2 egzemplarze preliminarza.

W takiej samej liczbie egzemplarzy przedstawiają Ministerstwu Spraw Wewnętrznych swoje preliminarze związki komunalne, których budżety podlegają zatwierdzeniu tegoż Ministerstwa.

Wszystkie inne związki komunalne przedkładają właściwej władzy nadzorczej preliminarze budżetowe do zatwierdzenia w 3 egzemplarzach.

Materiały wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu dołączają związki komunalne do sprawozdania w 1 egzemplarzu.

Do sprawozdania należy dołączyć również zgłoszone przez zainteresowanych członków związku komunalnego zarzuty i zastrzeżenia przeciwko preliminarzowi budżetowemu (§ 53).

Z liczby przedstawionych do zatwierdzenia egzemplarzy władza nadzorcza zatrzymuje dla siebie jeden egzemplarz zatwierdzonego preliminarza wraz z odnośnymi materiałami, pozostałe zaś egzemplarze wraz z odpowiednią liczbą odpisów decyzji o ich zatwierdzeniu przesyła władzy bezpośrednio wyższej w ciągu dwóch tygodni od daty zatwierdzenia preliminarza.

§ 60. Uchwały w przedmiocie dodatków do podatków państwowych, podatków samoistnych i pożyczek, powinny być przedkładane do wiadomości względnie zatwierdzenia odnośnej władzy nadzorczej nie później niż preliminarz budżetowy.

VIII. Postanowienia końcowe.

§ 61. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje wszystkie związki komunalne z wyjątkiem związków komunalnych województwa śląskiego.

Przy układaniu budżetu na rok 1927 poszczególne gminy miejskie liczące ponad 100.000 ludności oraz kraje we związki komunalne poznański i pomorski mogą za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych działającego w porozumieniu z Ministrem Skarbu odstąpić częściowo od przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących podziału budżetu.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia trąca moc obowiązującą: § 10 rozporządzenia III Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 16 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 790), § 1 rozporządzenia I Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Skarbu z dnia 22 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 99) i rozporządzenie II Ministra Spraw Wewnętrznych oraz Ministra Skarbu z dn. 3 lutego 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 104) z wyjątkiem przepisu zawartego w zdaniu drugim § 2 tegoż rozporządzenia.

Jednocześnie wchodzi w życie dalsze paragrafy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, a mianowicie: 2, 3, 4, 5 i 6.

Minister Spraw Wewnętrznych: *Młodzianowski*

Minister Skarbu: *C. Klarner*